

УДК 621.326

Галунка П. - ст. гр. КІ-106

Технічний коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

ПОЗАЧАСОВИЙ ПІДТЕКСТ РОМАНУ АЛЬБЕРА КАМЮ «ЧУМА»

Науковий керівник: викладач Степусишин С.Б.

Halunka P.

Technical College Ternopil Ivan Puluuj National Technical University

TIMELESS SUBTEXT NOVEL ALBERT CAMUS "PLAGUE"

Supervisor: teacher Stepusyshyn S.B.

Ключові слова: роман Камю "Чума"

Keywords: novel Camus "Plague"

Література має тисячолітню історію і як мистецтво слова існує поза часом. Письменник через призму власного сприйняття світу відображає дух сучасності, власне бачення минулого та пророкує майбутнє.

З біблійних часів особливу увагу привертала тема апокаліпсису. Твори, присвячені цій тематиці, намагаються попередити людство, що воно стоїть на порозі глобальної катастрофи, яка буде наслідком звеличення культу збагачення і насилля. Скарбниця світової літератури дає багато прикладів щодо порушеної проблеми.

У зв'язку з цим хочеться згадати філософа-екзистенціаліста, письменника Альбера Камю, який вважав, що митець - це «оголений нерв епохи, який здатен відчувати «духовні потоки» людства». Яскравим прикладом такого передчуття є його роман «Чума». Ще у середині ХХ століття цей твір пролунав як застереження і, на жаль, не лише зберіг свою актуальність, а й став реальністю ХХІ століття.

У творі змальовано події глобального характеру – спалах чуми у провінційному алжирському містечку Оран, мешканців якого відрізано від усього світу. «Вони займалися своїми справами, готувалися у мандрівки, мріяли. Як вони могли повірити в чуму, яка в одну мить скасовує майбутнє?». На той час письменник вбачав у чумі алегорію епідемії нацизму, зла та абсурдності буття. Сьогодні ми, як і герої роману Камю, опинилися віч-на-віч із смертельною небезпекою. Відмінність полягає в тому, що у реальному житті масштаби трагедії значно жахливіші.

Згадаймо, який складний і моторошний шлях проходять герої роману до розуміння істинного сенсу життя. У випадку лікаря Ріє – це необхідність «залишитися людиною» і добре робити свою справу. Для Тарру - «людини, яка знала, чого хоче» - це боротьба з «вершителями» долі. Священник Панлю – послідовний у своїх переконаннях і готовий віддатися на волю Всевишнього. Але усіх їх об'єднує те, що вони готові боротися, як і сам автор, проти абсурдності світу, зі злом, одночасно змиряючись із неминучістю, але не скоряючись. «Існує більше причин захоплюватися людьми, чим зневажати їх».

Хочеться наголосити, що Камю прагне не просто констатувати факт абсурду, а шукає виходу з цього стану, бо, за його словами, « в глибині великих катастроф зріє палке бажання жити». А ще письменник переконаний, що навіть найскорботніша подія

має в собі хорошу сторону. У нашому випадку, думаю, це порятунок планети від наслідків нищівної діяльності людини.

Автор наголошує, що стихійне лихо - насправді річ звична, але у нього важко повірити, бо не може людина по-справжньому розділити чужу біду, яку не бачить на власні очі.

Можливо, саме тому один із героїв, журналіст Рамбер, приходять до усвідомлення, що «соромно бути щасливому одному»...і неможливо. На мій погляд, цей висновок є головною складовою для боротьби з сучасною епідемією. І лише тоді, коли «чума стане нашою спільною справою», нам вдасться її побороти.

До роману Альбера Камю останні роки інтерес було втрачено, твір вилучили з навчальної програми, аж надто він «не відповідав» часу, читацькому попиту. Проте сьогодні на полицях французьких книгарень знайти твір важко. А в Італії, яка є лідером за кількістю інфікованих новим вірусом, за місяць книга посіла третє місце у рейтингу продажу.

Отже, можна дійти висновку, що пророчий талант письменника знову актуальний. «Усе, що людина здатна виграти в грі з чумою і з життям, - це знання і пам'ять». Зберегти цей досвід людства здатна література.